

සිරියාව සහ ලෙෂක යුද්ධියේ බිජ

Syria and the seeds of world war

2012 පෙබරවාරි 8

සිරියාව තුළ මැදිහත් වීම සඳහා මගපාදන එක්සත් ජාතීන්ගේ යෝජනාවකට එරෙහිව රුසියාව හා විනය නිශ්චිත බලය පාවතිවි කිරීම එක්සත් ජනපදයේ සහ එහි අධිරාජ්‍යවාදී සගයන්ගේ කොපාවිෂ්ට ප්‍රතිචාරයක් අවුළුවා තිබේ.

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ එක්සත් ජනපද තානාපති හා එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ ව්‍යාපෘතියට ලෙෂක පරිමාන අනුමැතියක් ඉල්ලා සිටින “මානව හිමිකම්” ක්‍රියාත්මක ප්‍රධාන නියෝජිතයෙකු වන, සූසාන් රසිස් නිශ්චිත බලය පාවතිවි කළ රාජ්‍ය නියෝජිතයන් “ලේංජා සහගත හා පිළිකුල් සහගත” පුද්ගලයන් ලෙස හංචු ගැසු අතර “එය ඔවුන්ට කළ පසුවීමේ දී, කනගාට වීමට සිදු වන තීන්දුවක් වනු ඇත්” සි තරුණය කළේ ය.

ඡන්දය එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය “ලදාසීන කළ” විකාශිත උල්ලාසනයක් බව එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය ලේකම් හිලරි ක්ලින්ටන් පැවසුවාය.

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංගමයේ හාරකාරත්වයක් තුළින් අවුරුදු 25ක කාලයක් යටත් විෂ්තර පාලනයක් පවත්වාගෙන ගිය රටක තමන්ගේ අධිරාජ්‍යවාදී අරමුණු හමායාමේ දී අනෙකාට පරිදින්ට අකැමැති ප්‍රත්සාය ද වහා සමාන රනකාම් ප්‍රතිචාරයක් දැක්වී ය. නිශ්චිත බල ද්විත්වය එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මත “සඳාවාරාත්මක” පැල්ලමක් තැබු බව ප්‍රත්ස විදේශ ඇමති ප්‍රකාශ කළ අතර රුසියාව හා විනය “පස්ස පැත්තට පසින් ගැසීමට” සුදුසු රටවල් ලෙස ආරක්ෂක ඇමති විස්තර කළේ ය.

දහස් ගනන් සිවිල් ජනයා සාතනය කරමින්, ලෙබනයායේ, ගාසා හි හා බටහිර ඉවුරේ අනාරක්ෂිත ජනතාවට එරෙහිව එය යුද වූද්දී කළාපය තුළ එහි ප්‍රධාන සගයා වන ර්ස්රායලය විසින් සිදුකළ බලන්කාරී ප්‍රවන්ඩ ක්‍රියාවන් හෙළා දැකිමින් ඉදිරිපත් කළ යෝජනාවන්වලට විරුද්ධව එක්සත් ජනපද නියෝජිතයන් නැවත නැවතන් නිශ්චිත බලය පාවතිවි කරන විට එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය “ලදාසීන කිරීම” ගැන එවන් උත්සුකතාවයන් ප්‍රකාශයට පත්

වීමක් හෝ “සඳාවාරාත්මක පැල්ලම්” ගැන අසන්න ලැබුණේ නැත.

සඳාවාරත්වය හෝ මානව හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් මෙහි මොන ම අදාළත්වයක් වත් නැත. වොෂින්ටනයෙන් හා යුරෝපයේ අගනගරවලින් කේපය ප්‍රකාශයට පත් වූයේ ස්වකීය මෙන් ම මූල්‍ය ප්‍රහැවේ උත්සුකතාවයන්ට අනුකූල ලෙස ලෙෂක ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමේ එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදයේ මූල්පාය පිටු පසින් පෙළ ගැසීමට මොස්කේව සහ බෙකිනය අසමත් වීම පිළිබඳව ය.

එක්සත් ජනපද මූලිකත්වයෙන් අවධාරනය කෙරෙන “මූලධර්ම” එනම් මානව හිමිකම් උල්ලාසනය කිරීමේ වරුකරුවන් ලෙස ඔවුන් සිතන පුරුව යටත් විෂ්තර රටවල ආන්ඩ්ව්‍ලඩ මැදිහත් වීමට හා ඒවා බලයෙන් පහ කිරීමට අයිතියක් ඇතැයි ප්‍රධාන අධිරාජ්‍ය බලයන් සිතිම මූලමනින් ම ජාත්‍යන්තර නිශ්චිතය පටහැනි ය. අන් සැමදෙයක දී මෙන්ම, වැඩි කරගෙන යාමේ දී ඇමරිකානු මූල්‍ය කතිපයාධිපතියේ තමන්ට උවමනා ආකාරට ය නිති සකසා ගතිති.

රුසියාවේ හා විනයේ ආන්ඩ්ව්‍ලඩ හේතු දැක්වීම සැහෙන දුරට අවංකය. ඉරානය හා සිරියාව -දෙකම මොස්කේවේ හා බෙකිනයේ ප්‍රධාන වෙළඳ සහ මූල්පායන්මක පාරුගව කරුවේය- ඇමරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයේ රැකඩ රාජ්‍ය බවට පරිවර්තනය කිරීම අරමුණු කරගෙන අමෙරිකා නැති කළහකාරී ව්‍යාපාරයක් ගෙනයාමේ දී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා මානව හිමිකම් සම්බන්ධ ක්‍රියාත්මක ලෙස එක්සත් ජනපදය යළි බොරු රග පැමක යෙදෙන බව ඔවුනු දකිනි.

රුසියාව සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ පරදුවට තැබී ඇත්තේ බොලර් බිලියන ගනනින් වන අවි කොන්ත්‍රාත්, මධ්‍යධරී මූහුදේ තිබෙන එකම වරාය එහි නාවික හමුදාවේ ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියාවන් යොදා ගැනීමට පවතින අවසරය හා ආයෝජනය කර අති තවත් දහස් සංඛ්‍යාත බොලර් බිලියන සමග අරාබි ලේකයේ එයට සිටින එක් මිතුරුකු අහිමි වීමය. රට වඩා අඩු වූව ද, වීනයට ද ඒ හා සමාන උත්සුකතාවයන් සිරියාව තුළ තිබේ. කෙසේ නමුත්, ඉරාන ආන්ඩ්ව්‍ලඩ - වීනයේ ප්‍රධාන

බලකෙක්ති සපයන්නා - පෙරලීම අරමුණු කර ගත් හා පර්සියානු ගල්ග පුදේශයේ සිට කැස්පියන් දෝෂීය දක්වා විහිදෙන තෙල් සම්පත්වලින් ආස්ථා මූලෝපායාත්මකව වැදගත් මුළු කළාපය ම ස්ථීරව ම එක්සත් ජනපදයේ අන්සක යටතට ගැනීමේ විසාල ව්‍යාපාරයක කොටසක් ලෙස සිරියා ආන්ඩ් වෙනසක ඉලක්කයක් බවට පත්ව තිබේ.

මෙම අධිරාජාවාදී අරමුණු අත්කර ගැනීමේ ක්‍රියා පිළිවෙළ දැන් කාටත් පුරුෂුරුදු ය. එක්සත් ජනපදය හා එහි සගයන් රට තුළ සිවිල් යුද්ධය ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් පසුව ඉලක්ක කර ගත් ආන්ඩ් මානව හිමිකම් උල්ලංසනය කිරීම පිළිබඳව හෙලා දැක්, අනතුරුව ඉන් ඇති කෙරෙන අනිවාර්ය මරදනය මැදිහත් වීම සඳහා නිමිත්තක් ලෙස උපයෝගී කර ගනියි.

සිවිල් ජනයා ආරක්ෂා කිරීමට යයි කියමින් තහනම් පියාසර කළාපයක් බලාත්මක කරන යෝජානාවකට එරෙහිව නිෂේධ බලය පාවිච්ච කිරීමට අසමත් වෙමින් රැසියාව සහ විනය ජන්දය පාවිච්ච කිරීමෙන් වැළකුණු පසු ලිඛියාව සම්බන්ධයෙන් සාර්ථකව ක්‍රියාවට දැඩු සුතුය වූයේ මෙයයි. ලිඛියාව මත අනවරත බෝම්බ හෙළිමට සම්බන්ධ වෙමින් විෂ්ත ආක්මනයේ එක්සත් ජනපද-නැට්ට් යුද්ධයක් සඳහා බොරු නීතිමය පිහුම් පිත්තක් ලෙස මෙම යෝජනාව ගසා කැවේ ය.

සුඩ්බිතන් සදුකොර්පය ජරමානුවන්ට එරෙහිව වෙකොස්ලොවැකියාව කැඳී කියන අපරාධ කෙරෙහි ඇශ්බාල්ග හිටිලර්ගේ කොපාවිෂ්ට හැඟීම් තරමට ම අවංකභාවයක් ඔබාමා, ක්ලින්ටන්, රසිස් හා සෙසු අය විසින් ප්‍රකාශිත “මානව හිමිකම්” පිළිබඳ මනෝගතීන්ට ද තිබේ.

එහෙත් ඒවා වැදගත් දේශපාලන ක්‍රියාකාරිත්වයකට සේවය කරති. බ්‍රූෂ් පරිපාලනය යටතේ එය වැළඳගෙන

සිටි යුද විරෝධී මවා පැමි අත හැර ඇති හා ඔබාමා යටතේ කෙරෙන අධිරාජාවාදී යුද්ධයට බෙහෙවින් ආබද්ධ සිටින හිටපු වමුලුන්ගේ හා මධ්‍යම පන්තියේ වඩාත් පොහොසත් කොටස්වල - බ්‍රිමොකුටික් පක්ෂයේ ප්‍රධාන ජන්ද දායකය - සාමාජිකයන්ගේ සමස්ත සමාජ ස්තරයක් හරහා මානව හිමිකම් කුරුස යුද්ධය මාධ්‍ය බවට පත්ව තිබේ.

“සමස්ත ලෝකයම” ඉරානයට විරුද්ධව පෙළ ගැසී ඇති බවත් රටේ න්‍යාෂීලික වැඩි පිළිවෙළට පහර දීමේ දී “ර්ස්රායලය මූලිකත්වය ගනු ඇතැයි හැම දෙනෙකුම අපේක්ෂා කරන බවත් ප්‍රකාශ කිරීමට එන්වීසි යේ “වුබේ” වැඩිසටහනට අගහරුවාදා උදේ සම්බන්ධ වූ එම්භස්ලන්ඩ් ප්‍රවාති වැඩිසටහනේ අනුග්‍රාහක රවෙල් මධ්‍යාචාර්ය මෙම ස්තරය සම්බන්දයෙන් මනා උදාහරනයකි.

මධ්‍යාචාර්ය අය ඇති ඒ වර්ගයේ මිශ්‍රණ්‍යෙන්ගේ “සමස්ත ලෝකය” අන්තරාක්ෂ වන්නේ එක්සත් ජනපදය හා බවහිර යුරෝපයෙන් වන අතර, මැද පෙරදිග තවත් ලේවැකි යුද්ධයකට විරුද්ධ වන ලොව පුරා සිටින කෝරී සංඛ්‍යාත වැඩිකරන ජනයා ගැන සඳහන් නොකළන් අනුමාන කළ හැකි පරිදි ආසන්න වසයෙන් මිහිතලයේ ජන ගහනයෙන් අඩුක් පමන සිටින රැසියාව, වීනය හා ඉන්දියාව එයින් ඉවත් කෙරෙයි.

එක්සත් ජනපදය හා එහි සගයන් විසින් යොදා ගනු ලබන හාඡාව සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට දැමීම යන දෙකම 1914 හා 191 පෙරාතු කාල පරිවිශේදයන් ගනායිකරනය කළ විධිකමයන් දෙපාකාර දෙයි. ප්‍රගාසි ලෝක දෙනවාදී අර්බුදයක කොන්දේසි යටතේ මානව වර්ගයා යැඳී වතාවක් ලෝක යුද්ධයේ තරජනයට මුහුන දෙයි. මෙම තරජනයට පිළිතුරු දිය හැකි එකම සමාජ බලවෙශය වන්නේ, සමාජවාදී වැඩිපිළිවෙළක් මත යුද්ධයේ මූලය වන දෙනපති ක්‍රමය අවසන් කිරීමට බලමුළු ගන්වන ලද කමිකරු පත්තියයි.

බල් වන් ඕකන් විසිනි